

Referat Dansk Tegnsprogråd 6.11.2023 kl.9.00-11.45

Sted: Odeon Congress Center, Odeons Kvarter 1, 5000 Odense C.

Dagsorden:

1. Godkendelse af dagsorden (MJP)
2. Godkendelse af referat fra sidste møde (MJP)
3. Afdelingens arbejde (JBN)
4. Børne-unge referencegruppe (JBN)
5. Nordisk samarbejde (JBN)
6. Tegnsprogskommission (MJP)
7. Status på ODT (MJP)
8. Sprogpolitik i medierne (VB)
9. Mødedatoer i 2024 (MJP)
10. Eventuelt

Deltagere: Mads Jonathan Pedersen (formand), Flemming Wang Jensen (rådsmedlem), Helle Skjoldan (rådsmedlem), Thomas Hestbæk Andersen (direktør for Dansk Sprognævn) – med fra punkt 7, Janne Boye Niemelä (medarbejder ved Afdeling for Dansk Tegnsprog) og Elisabeth Holm Hansen (medarbejder ved Afdeling for Dansk Tegnsprog).

Afbud: Tinne Lund (næstformand) og Vivien Batory (rådsmedlem).

1. Godkendelse af dagsorden (MJP)

Sagsfremstilling: Ifølge forretningsordenen for Dansk Tegnsprogråd skal dagsordenen godkendes af rådet.

Kommentarer: Godkendt.

2. Godkendelse af referat fra sidste møde (MJP)

Sagsfremstilling: Ifølge forretningsordenen for Dansk Tegnsprogråd skal rådet formelt godkende referatet, hvorefter det bliver publiceret på DSN's hjemmeside.

Bilag 1: Referat fra Dansk Tegnsprogråds møde 13.09.2023.

Indstilling: Kan referatet godkendes?

Kommentarer: Ingen kommentarer og referatet er herefter godkendt.

3. Afdelingens arbejde (JBN)

Sagsfremstilling: Ifølge forretningsordenen fast punkt på rådsmøder: Beretning om ADT's virksomhed siden sidste møde, herunder om alle usædvanlige eller ekstraordinære forhold.

Bilag 2: Afdelingens aktiviteter 01.01.23-30.10.23

Indstilling: Rådet er velkomne til at stille spørgsmål til eller kommentere beretningen.

Kommentarer:

Ved sidste rådsmøde bad rådet om en akkumuleret oversigt over aktiviteter i gennem året. Den foreligger i bilag.

JBN uddybede enkelte aktiviteter: Afledt af et møde med Foreningen af Danske Døvblinde (FDDB) gik afdelingen videre med at oprette en taktil referencegruppe. Desværre har det ikke været muligt at rekruttere nok medlemmer til referencegruppen. Derfor er den p.t. sat i bero, men den forventes genoptaget på et senere tidspunkt.

I svartjenesten har afdelingen besvaret 245 spørgsmål på nuværende tidspunkt. Det betyder at afdelingen allerede er over det måltal på 200 svar som er aftalt i rammeaftalen med kulturministeriet. JBN holdt et oplæg om inddragelse af sprogbrugerne i afdelingens arbejde ved EFNIL-konferencen i Ljubljana i oktober måned. Det var første gang at der blev holdt et oplæg om og på tegnsprog ved den konference. Der var stor interesse og positive tilkendegivelser fra de øvrige deltagere. JBN skal skrive en artikel til EFNIL's konferencetidsskrift.

4. Børne-unge referencegruppe (JBN)

Sagsfremstilling: Rådet gav på rådsmødet den 13.09.23 AFD til opgave at udarbejde en beskrivelse af formålet med oprettelse af en referencegruppe bestående af børn og unge tegnsprogtalere. Derudover ønskede rådet en skitsering af afdelingens tanker omkring rekruttering til en sådan referencegruppe.

Bilag 3: Børne-unge referencegruppe oplæg

Indstilling: Rådet bedes tage stilling til AFD's oplæg.

Beslutning/kommentarer:

Drøftelse af hvilke udvælgelseskriterier der bør gælde for etablering af en børne-unge referencegruppe. Det kræver en definition af målgruppen og overvejelser om hvordan der bedst skabes kontakt til målgruppen. Inklusionsperspektivet er også vigtigt at medtænke.

Beslutning: Rådet accepterer ADT's oplæg og afdelingen arbejder videre med et budget for projektet.

5. Nordisk samarbejde (JBN)

Sagsfremstilling: Det nordiske tegnsprogsnetværk (NTN) er af Nordisk Ministerråd lovet 350.000 DKK i bevilling for 2024. Det svenske sprogråd, som har formandskabet i år, har derfor i samarbejde med det islandske tegnsprognævn udarbejdet en udførlig beskrivelse af hvad midlerne skal bruges til.

Det islandske tegnsprognævn får overdraget formandskabet næste år og foreslår følgende aktiviteter:

- Opfølgning på statistikseminaret, hvilke indikatorer er der brug for i forbindelse med tegnsprogene?
- Seminar ”Hvordan styrker vi de nordiske tegnsprog?” – i samarbejde med Døves Nordiske Råd efterår 2024.
- Videreudvikling af TegnTube (falske venner osv.).

Den 16. november er NTN vært for et nordisk seminar i Stockholm. Formålet med seminaret er at finde ud af hvilke statistikker og indikatorer der skal til for at følge udviklingen af de nordiske tegnsprog, og om det er muligt at finde fælles indikatorer for tegnsprogene, så vi kan lave en slags tegnsprogsbarometer. Flere eksperter vil holde oplæg om forskellige aspekter af statistik. Døves Nordiske Råd og sprogforskere er inviteret. ADT har foreslået Maria Ventegodt fra Institut for Menneskerettigheder som oplægsholder, og det er aftalt at hun kommer.

NTN har en blog på nettet (<https://nordiskateckensprak.wordpress.com/>) hvor sprognævnens tegnsprogsmedarbejdere skiftes til at poste nyheder.

Indstilling: Rådet er velkomne til at stille spørgsmål til eller kommentere.

Kommentarer:

Udveksling af hvilke indikatorer der kunne være interessante og relevante at måle i et nordisk tegnsprogsbarometer, fx adgangen til tolk eller om der forskes i sproget. Ved det kommende nordiske seminar vil NTN tage hul på netværkets drøftelser om mulige indikatorer.

6. Tegnsprogskommission (MJP)

Sagsfremstilling: Formand for DTR har modtaget en henvendelse om muligheden for at oprette en tegnsprogskommission i Danmark, efter norsk forbillede, der kan afdække DTS' status.

Links til den norske udredning: <https://nordiskateckensprak.wordpress.com/2023/06/22/historisk-viktig-utredning-om-norsk-tegnspak/> og <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-20/id2984187/>

Indstilling: Rådet bedes tage stilling til henvendelsen.

Beslutning/kommentarer:

Beslutning: Det er ikke rådets opgave at oprette en sådan undersøgelseskommission, men DDL kan som organisation rette henvendelse til det relevante ministerie, og DTR vil bakke op om forslaget. I første omgang vil HS undersøge om DDL kunne være interesseret i at arbejde videre med den opgave.

7. Status på ODT (MJP)

Sagsfremstilling: Rådets arbejdsgruppe har rettet henvendelse til en række politiske ordførere for at sikre ordbogens fremtidige finansieringsgrundlag, med henblik på at Dansk Sprognævn kan overtage vedligehold, drift og udvikling af ODT.

Indstilling: Rådet er velkomne til at stille spørgsmål og kommentere.

Kommentarer:

Vivien(video) præsenterer hovedpunkterne fra seneste møde i ejerkredsen.

THA ridser den nuværende situation op med afsæt i de tildelte SSA-midler: 1,9 mio. kr. i 2024, 1. mio. kr. i 2025 og derefter er der ikke bevilliget yderligere. Det betyder at der ikke er nogen penge til at videreføre ordbogen efter 2025. Hvis der bliver mulighed for det, vil THA spørge kulturministeriet til tankerne bag den præsenterede finansieringsmodel.

MJP opsummerer: Det er ikke et tilfredsstillende resultat. DTR vil derfor komme med en udtalelse på skrift og tegnsprog og vil arbejde videre for at skaffe midler til det fortsatte arbejde med ordbogen.

8. Sprogpolitik i medierne (VB)

Sagsfremstilling: Kan rådet udarbejde retningslinjer der kan bidrage til en større (tegns)sprogbevidsthed/(tegns)sprogpolitik i medierne? Hvornår kan man tale om at tegn er valide og kan anvendes på fx tv? Herunder overvejelser om historisk belæg for traditionel brug af tegnet overfor hensyn til potentielt emotive tegn, som nogle kan tage anstød af a la DR's sprogpolitik omkring fx indianer og indfødte.

Indstilling: Rådet bedes drøfte spørgsmålene og tage stilling til videre tiltag.

Beslutning/kommentarer:

VB(video): Præsenterer Døvefilms overvejelser om tegn for Israel, Palæstina, Hamas mv. som er aktuelle i øjeblikket. Døvefilm vil gerne inddrage DSN og DTR i beslutninger om tegnvalg og ønsker anbefalinger og flere drøftelser om hvordan en lignende situation kan håndteres fremover.

Drøftelse af hvilke beføjelser henholdsvis DTR og ADT har i forhold til at opstille retningslinjer og komme med anbefalinger vedrørende sprogpolitik og tegnvalg. Derudover drøftelse af den sprogteknologiske udvikling og mulige konsekvenser.

THA: DSN og ADT anbefaler ikke hvad der er gode eller dårlige tegn. Medierne lægger selv deres retningslinjer. DTR og ADT kan deltage i diskussioner, men kommer ikke med anbefalinger.

MJP opsummerer: Besvarer henvendelsen fra Døvefilm med afsæt i udmeldingerne på mødet.

9. Mødedatoer i 2024 (MJP)

Sagsfremstilling: Endelig fastlæggelse af mødedatoer for 2024.

Ønsker til dagsordenen?

Beslutning/kommentarer:

Møde 21.02.24 over Zoom. Dagsordenspunkt: Retningslinjer ift. sprogteknologi.

10. Eventuelt

FWJ orienterer om at Center for Kommunikation og Velfærdsteknologi (CKV) / Hørerådgivningen Børn & Unge agter at søge en pulje ved STUK (Styrelsen for Undervisning og Kvalitet) til afdækning af kommunernes tegnsprogsundervisningstilbud. Særligt med fokus på den gruppe af børn der ikke får tilstrækkeligt udbytte af AVT (audio verbal terapi). Ansøgningsfristen er den 16.11.23.

THA bemærker at DTR må mene alt hvad de vil og udtale sig som de vil. Som sekretariat skal vi derimod passe på ikke at gå for langt, men det begrænser ikke rådet.